

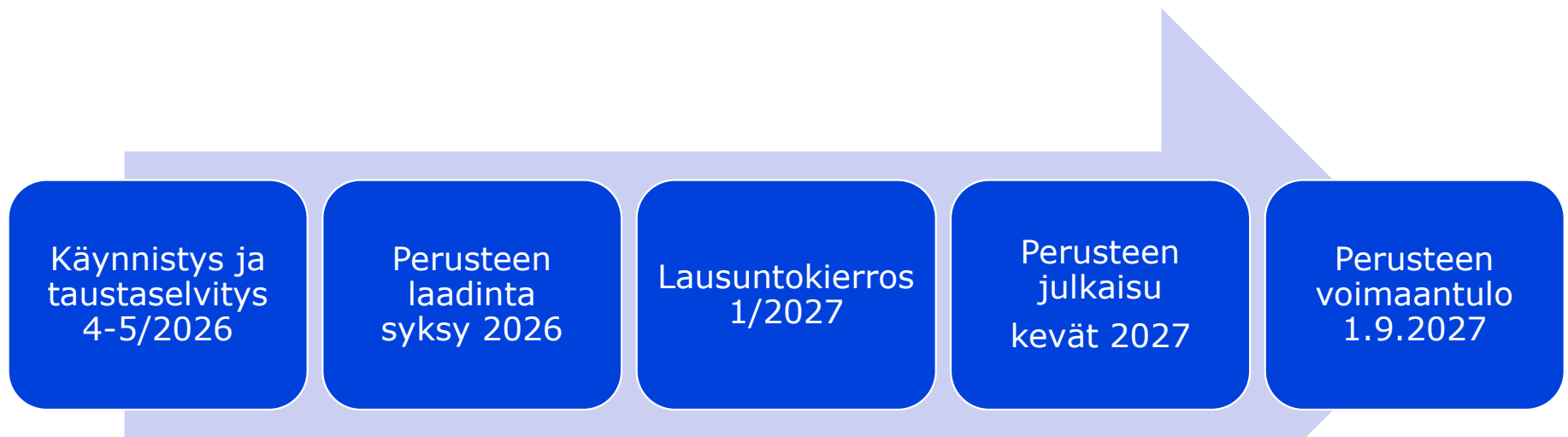
OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Metsäalan ammattitutkinnon perusteiden muuttaminen

Työpaja 14.9.2026

Metsäalan ammattitutkinnon perusteiden muuttamisen aikataulu

TUTKE4:n muutokset metsäalan ammattitutkinnon perusteisiin voimaan 1.1.2026 alkaen

Metsäalan ammattitutkinnon muuttaminen

1) Metsäpalveluyrittäjän osaaminen

- Suoritusmäärät alhaisia
- Mihin tarpeeseen osaamista sanoitetaan? Liiketoiminnan suunnittelu ja käynnistäminen vai kehittäminen vai palvelun tuottaminen?
- Tutkinnon osien laajuus, voidaanko supistaa?
- Tutkinnon osien sisällön uudistaminen, tarpeet?

2) Sisällyttää perusteisiin ennallistamisosaamista

^ Metsätalouden osaamisala (2424)	130
▼ Pakolliset tutkinnon osat	40
^ Valinnaiset tutkinnon osat	90
▼ Metsätalouden yrittäjä (20004)	90
^ Metsäpalveluyrittäjä (20005)	90
• Metsäpalveluliiketoiminnan suunnittelu	40
• Metsäpalvelun tuottaminen	50
▼ Metsäalan (ATI) (20133)	90
▼ Valinnaiset tutkinnon osat	90
...	

Metsäalan ammattitutkinto tutkinnon suorittajat vuosina 2018-2026

Vuosi	Metsätalousyrittäjä	Metsäpalveluyrittäjä
2026	105	0
2025	228	0
2024	171	3
2023	174	3
2022	159	3
2021	135	6
2020	75	3
2019	63	3
2018	33	0

Kevään keskusteluista koottua

- **Metsäpalveluyrittäjä**

- Liian laajat tutkinnon osat -> vain 2 tutkinnon osaa, yht. 90 osp
- Fokus pitäisi olla itsensä ja muutaman työntekijän työllistävissä
- Liiketoimintaosaamisen vahvistaminen
- Työsuhdeasiat työnantajana, kuten lainsäädännön ja työehtosopimusten vaatimukset sekä rekrytointikäytännöt erityisesti ulkomaisten työntekijöiden osalta
- Metsäsertifioinnin vaatimukset
- Yritysten vaatimukset toimittajille

- **Ennallistamisosaaminen**

- Metsäalan ammattilaisten tehtävänä puuston poisto, poikkeako normityöstä?
- Vesitalous ja elinympäristöjen suojelu tärkeää huomioida. Onko nykyisissä perusteissa riittävä osaaminen?

Kaikkia ammatti- ja erikoisammattitutkintoja koskevat muutokset

- Yhtenäistetään tutkinnon osien laajuudet: 15, 30 ja 45 (ja 60) osaamispistettä
- Yhtenäistetään ammattitaitovaatimusten kuvaamistapaa eri tutkintotyypeissä ja eri alojen tutkinnoissa
 - Arviointikriteerit sisältyvät ammattitaitovaatimukseen - tavoitteena on ollut parantaa tutkinnon ymmärrettävyyttä ja arvioinnin läpinäkyvyyttä.
 - Osaamisen arviointi: Suoritus on hyväksytty, kun hän osaa tehdä tutkinnon osan työtehtävät ammattivaatimusten mukaisesti.
 - Yhtenäistämällä tuetaan joustavien opintopolkujen rakentamista yli tutkintorajojen.

Esimerkki uudesta osaamisen kuvaustavasta

Lihavoitu teksti = väliotsikko

Ammattitaitovaatimukset sisältäen arviointikriteerit

Kyberturvallisuuden nykytilan analyysi

Opiskelija

- tunnistaa kyberturvallisuuden osa-alueita, käsitteitä ja yhteiskunnan keskeisiä toimijoita
- seuraa ajankohtaisia kyberturvallisuusriskejä ja niihin varautumista
- selvittää ja hyödyntää kyberturvallisuuteen liittyviä säädöksiä ja ohjeita
- noudattaa säädöksiä sekä organisaation ohjeita tietoturvasta, tietosuojasta ja salassapidosta
- tuntee organisaation eri toimijatasojen vastuut ja velvollisuudet kyberturvallisuuden näkökulmasta
- selvittää organisaation kyberturvallisuuden keskeisiä teknisiä ratkaisuja ja merkityksellisiä tietoja vastuualueensa näkökulmasta
- analysoi vastuualueensa nykyisiä työprosesseja ja -käytäntöjä kyberturvallisuuden näkökulmasta
- tunnistaa vastuualueensa kyberturvallisuuden nykytilan vahvuuksia ja kehittämiskohteita

Kyberturvallisuuskulttuurin edistäminen

Opiskelija

- kannustaa avoimeen keskusteluun ja viestii vastuualueellaan kyberturvallisuuden merkityksestä sekä keskeisistä kyberturvallisuuden edistämisen toimenpiteistä
- edistää tietojen käsittelyn ja säilyttämisen turvallisia käytäntöjä
- arvioi oman vastuualueensa kyberturvallisuusriskejä, niiden todennäköisyyttä ja varautumiskeinoja
- havainnoi toimintaa ja osaa raportoida poikkeamista
- osaa toimia kyberuhkatilanteessa roolinsa mukaisesti
- luo ja päivittää vastuualueensa suunnitelmia ja toimintaohjeita kyberuhkatilanteiden varalle yhteistyössä työyhteisön kanssa sekä seuraa niiden toteutumista
- selvittää henkilöstön kyberturvallisuusosaamisen tasoa eri tapoja hyödyntäen
- suunnittelee ja toteuttaa toimenpiteitä henkilöstön kyberturvallisuusosaamisen kehittämiseksi
- suunnittelee kyberturvallisuutta edistävän harjoituksen
- seuraa ja arvioi koulutus- ja kehittämistoimenpiteiden vaikutuksia
- hankkii ja hyödyntää palautetta kehittämiseen omaa kyberturvallisuusosaamistaan
- raportoi kyberturvallisuuden edistämisen toimenpiteistä ja tekee kehittämis ehdotuksia

Kaikkia ammatti- ja erikoisammattitutkintoja koskevat muutokset 2027 mennessä: valinnaisuuden lisääminen

Metsäala ammattitutkintoon 1.1.2026

Erikoisammattitutkinto

Tutkinnon osa ammattitutkinnosta tai erikoisammattitutkinnosta 15 - 30

Tutkintoon voi valita tutkinnon perusteissa määritellyn ammatillisen tutkinnon osan tai osia voimassa olevista ammattitutkinnon tai toisen erikoisammattitutkinnon perusteista.

...

Korkeakouluopinnot 5 - 30

Tutkinnon osa sisältää tutkintoon liittyvää ammatillista osaamista tukevia korkeakouluopintoja.

...

Paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuva tutkinnon osa 15 - 30

Tutkinnon osa tai osat sisältävät työelämän paikallisten tarpeiden mukaista tutkintoon tai ammattialaan liittyvää osaamista, joka soveltuu useamman kuin yhden työpaikan tarpeisiin. Koulutuksen järjestäjä nimeää tutkinnon osan työelämän toimintakokonaisuuden pohjalta ja määrittää sille laajuuden osaamispisteinä. Koulutuksen järjestäjä määrittelee ammattitaitovaatimukset ja osaamisen arvioinnin vastaavasti kuin muissa tutkinnon osissa.

...

Ammattitutkinto

Tutkinnon osa ammatillisesta perustutkinnosta, ammattitutkinnosta tai erikoisammattitutkinnosta 15 - 30

...

Tutkintoon voi valita tutkinnon perusteissa määritellyn ammatillisen tutkinnon osan tai osia voimassa olevista ammatillisen perustutkinnon, toisen ammattitutkinnon tai erikoisammattitutkinnon perusteista.

Korkeakouluopinnot 5 - 15

...

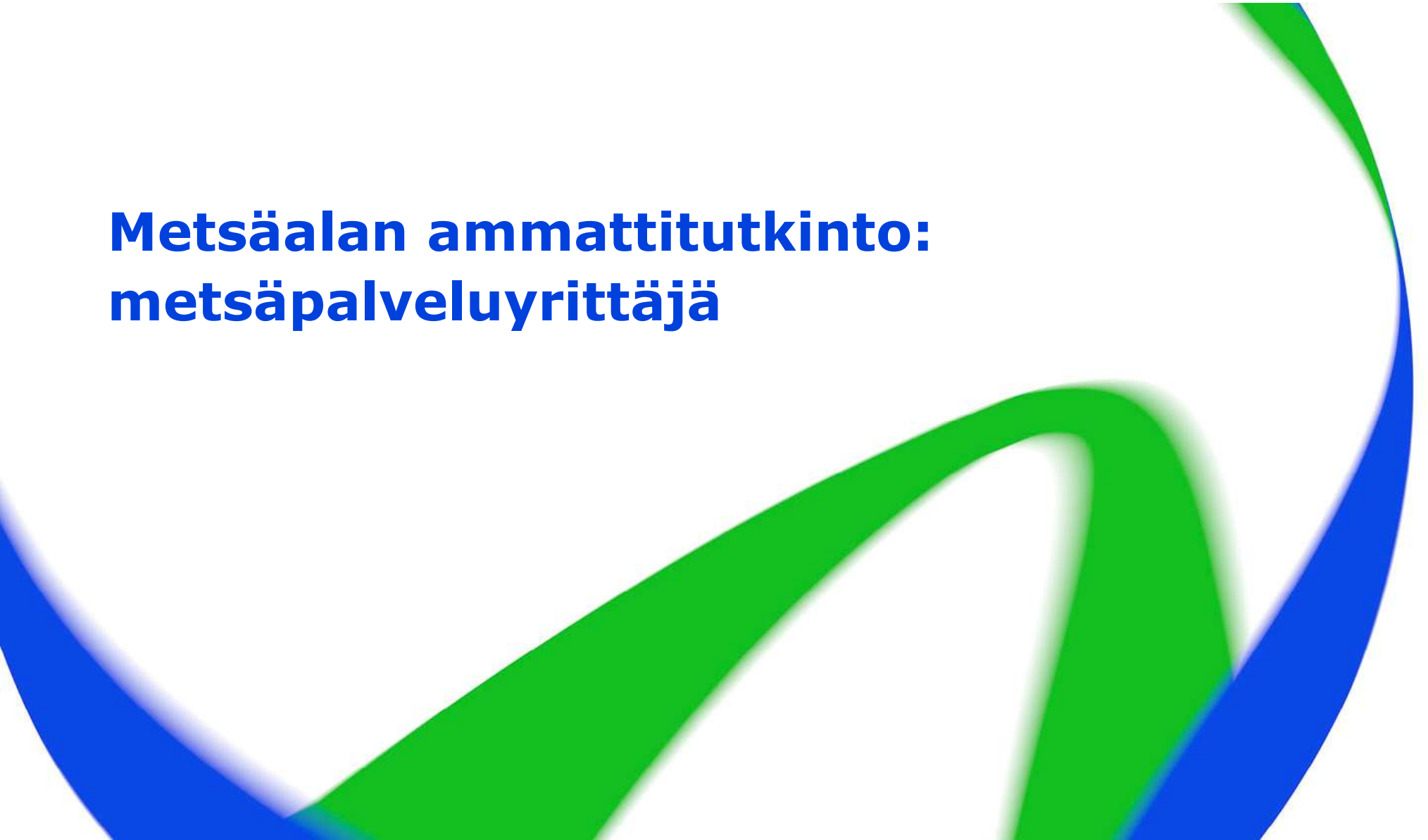
Tutkinnon osa sisältää tutkintoon liittyvää ammatillista osaamista tukevia korkeakouluopintoja.

Paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuva tutkinnon osa 15 - 30

...

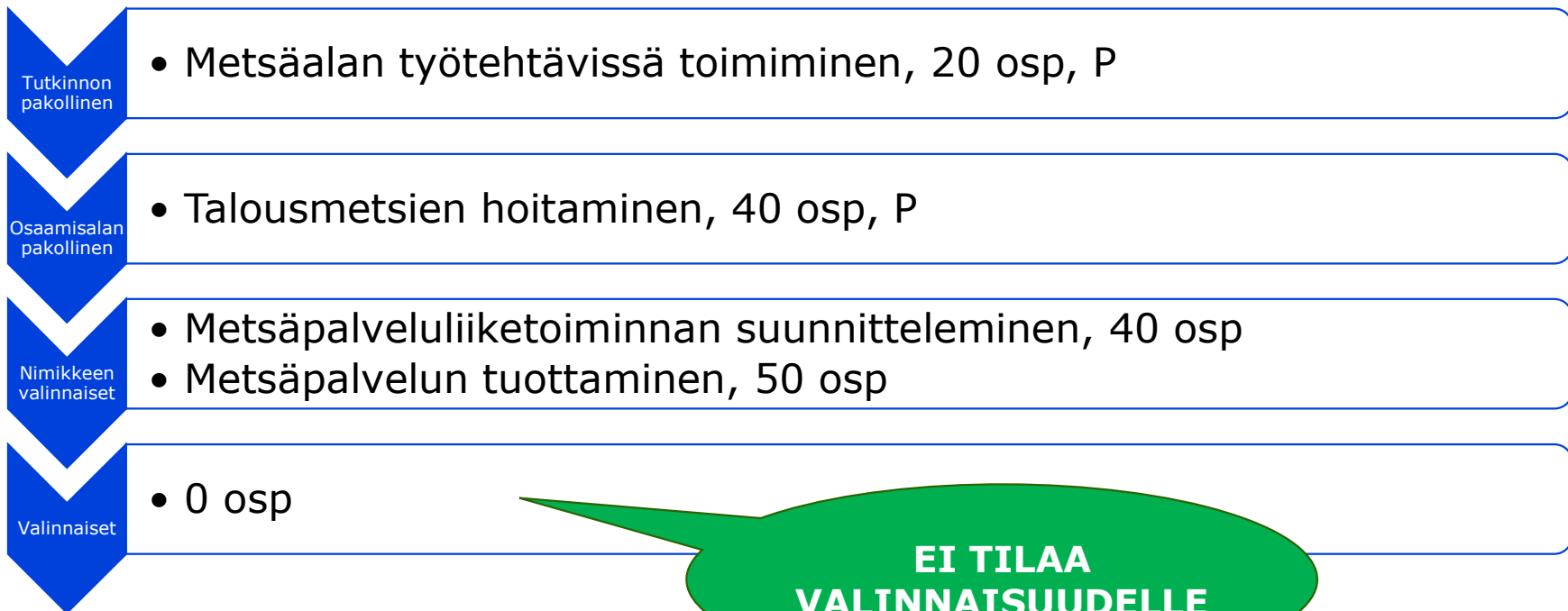
Tutkinnon osa tai osat sisältävät työelämän paikallisten tarpeiden mukaista tutkintoon tai ammattialaan liittyvää osaamista, joka soveltuu useamman kuin yhden työpaikan tarpeisiin. Koulutuksen järjestäjä nimeää tutkinnon osan työelämän toimintakokonaisuuden pohjalta ja määrittää sille laajuuden osaamispisteinä. Koulutuksen järjestäjä määrittelee ammattitaitovaatimukset ja osaamisen arvioinnin vastaavasti kuin muissa tutkinnon osissa.

Metsäalan ammattitutkinto: metsäpalveluyrittäjä

Metsäpalveluyrittäjä, 150 osp

Tutkinnon muodostuminen

Metsäalan ammattialan pakollinen tutkinnon osa: Metsäalan työtehtävissä toimiminen, 20 osp P

Opiskelija osaa

- toimia osana metsäalan toimintaketjua
- toimia ammattitaitoisesti asiakaspalvelutilanteissa
- toimia vastuullisesti ja työturvallisuutta edistävästi
- arvioida ja kehittää omaa toimintaansa.

Osaamisalan pakollinen tutkinnon osa: Talousmetsien hoitaminen, 40 osp

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- selvittää metsäomaisuuden käytön tavoitteet
- edistää metsätalouden kannattavuutta
- kuvata metsikön ominaispiirteet ja määrittää keskeiset metsikkötunnukset
- määritellä talousmetsälle soveltuvan kasvatustavan
- hoitaa talousmetsiä
- toteuttaa luonnonhoitoa talousmetsissä
- arvioida talousmetsien käsittelyn työn laatua.

Tutkintonimikkeen valinnainen: Metsäpalveluliiketoiminnan suunnitteleminen, 40 osp

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- suunnitella metsäpalvelualan yritystoiminnan
- suunnitella yrityksen taloushallinnon
- suunnitella metsäpalvelun palvelupaketin
- suunnitella metsäpalvelun myynnin ja markkinoinnin
- mitoittaa henkilöstöresurssit.

Tutkintonimikkeen valinnainen: Metsäpalvelun tuottaminen, 50 osp

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- tehdä metsäpalvelua koskevan tarjouksen ja sopimuksen
- tehdä metsäpalvelua koskevan työsuunnitelman
- toteuttaa metsäpalvelun
- laatia metsäpalvelun dokumentoinnin ja loppuselvityksen asiakirjat.

Yrittäjyyden ammattitutkinto uudistettu

- Voimaan 1.8.2026
- Vahvistettu talous- ja riskienhallintaosaamista sekä digitaalisen kaupan osaamista
- Lisätty myös uusia osia, jotka liittyvät tekoälyn ja datan hyödyntämiseen, yrityksen kansainvälistymiseen ja työnantajana aloittamiseen sekä vihreään siirtymään
- Kannattaisiko hyödyntää tämän tutkinnon uudistettuja tutkinnon osia?
- [Yrittäjyyden ammattitutkinto - ePerusteet](#)

Yrittäjyyden ammattitutkinto

^ Ammatilliset tutkinnon osat	150
^ Pakolliset tutkinnon osat	15
● Yrityksessä työskentely ja yrityksen toiminta	15
^ Yritystoiminnan suunnittelun ja käynnistämisen osaamisala	135
^ Pakolliset tutkinnon osat	75
● Liikeidean kehittäminen ja liiketoimintasuunnitelma	30
● Yrityksen talouden suunnittelu, tuloksen varmistaminen ja riskienhallinta	45
^ Valinnaiset tutkinnon osat	60

● Asiakasymmärrys ja monikanavainen myynti	45
● Asiakaslähtöinen tuotteiden ja palveluiden kehittäminen	30
● Brändin suunnittelu ja brändiohjeistuksen laatiminen	15
● Digitaalisen kaupan suunnittelu ja konseptointi	30
● Liikeidean kehittäminen ja liiketoimintasuunnitelma	30
● Digitaalisen kaupan optimointi ja kehittäminen	30
● Markkinointiviestintä ja sisältöstrategia	30
● Projektin suunnittelu ja toteuttaminen	30
● Työntekijän palkkaaminen ja työnantajana aloittaminen	30
● Tuotanto- tai palveluprosessin suunnittelu ja käynnistäminen	30
● Yrityksen datavalmius ja data liiketoiminnan tukena	30
● Yrityksen kansainvälistyminen	30
● Yrityksen ostaminen	15
● Yrityksen päivittäisjohtaminen	15
● Yrityksen talouden suunnittelu, tuloksen varmistaminen ja riskienhallinta	45

Yrittäjyyden ammattitutkinto - ePerusteet

14/09/2026 | Opetushallitus

Itsenäisestä työntekijästä työnantajaksi

- Ei enää vastaa vain omasta työstäsi, vaan myös toisen ihmisen työstä ja turvallisuudesta
- Työturvallisuusvastuu laajenee: riskien arviointi työmaalla, turvallisuusohjeet, perehdytys suojavarusteet ja työvälineet
- Perehdytys ja työnohjaus
- Työn organisointi ja suunnittelu uudelle tasolle
- Kannattavuuden hallinta eri mittakaavassa
- Johtaminen ja vuorovaikutus; luottamuksen rakentaminen, motivointi, konfliktien käsittely, selkeä viestintä
- Seuranta ja laadunhallinta

Tyypilliset sudenkuopat

- Alihinnoittelu
- Perehdytyksen puute
- Liian nopea kasvu
- Kaiken tekeminen edelleen itse -> uupuminen

Mitä metsäpalveluyrittäjän osaaminen voisi sisältää?

- Metsähoitotyöt ja työn laatu
- Turvallinen ja ergonominen metsänhoitotyö
- **Metsäpalvelutyön suunnittelu ja toteutus**
- **Metsäpalveluyrittäjän talousosaaminen**
- **Asiakaslähtöinen metsäpalvelu**
- Digitaalisten työkalujen käyttö metsäalalla -> **uudet digitutkinnon osat**
- Kestävä metsänhoito ja luonnonhoito
- **Metsäpalveluyrittäjyys ja asiakkuuksia kehittäminen**
- **Työnantajana toimiminen metsäalalla**
- *Tuotannollinen erikoistuminen*
- *Palvelujen tuotteistaminen ja myynti*
- *Toimiminen metsäalan verkostoissa*

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

Kiitos

Jaana Villikka-Storm
ammatillinenkoulutus@oph.fi

